Verohallinto
PL 10
00052 VERO

ASIANTUNTIJALAUSUNTO

27.9.2016

Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

HE 142/2016 vp

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi verotusmenettelystä annetun lain siirtohinnoittelun dokumentointivelvoitetta ja ehdotetaan lisättäväksi lakiin velvollisuus antaa Verohallinnolle verotuksen maakohtainen raportti. Esitän pyydettynä asiantuntijalausuntona kunnioittavasti seuraavaa.

Dokumentointivelvoitteesta

Verohallinnolla on myönteinen käsitys vuonna 2007 voimaan tulleen ja nyt muutettavaksi esitettävän siirtohinnoittelun dokumentointivelvoitteen vaikutuksista. Dokumentointivelvoite on vaikuttanut verotukseen kahdella tavalla. Dokumentointivelvoite on ensinnäkin ohjannut yrityksiä määrittämään siirtohinnoittelunsa markkinaehtoiseksi ja kirjaamaan käytäntönsä verohallinnoille esitettävään dokumentointiin. Toisaalta huolellisesti laadittu dokumentointi on auttanut eri verohallintoja ymmärtämään yrityksen tekemien liiketoimien siirtohinnoittelua ilman, että asiasta olisi ollut tarpeen tehdä laajoja lisäselvityspyyntöjä tai verotarkastuksia.

Verohallinnon kokemukset yksittäisten yritysten laatimien dokumentointien tutkimisesta ovat vaihtelevia. Tutkitut dokumentoinnit ovat olleet osittain hyviä, mutta joukossa on ollut myös useita puutteellisia dokumentointeja. Puutteita on ollut muun muassa yrityksen siirtohinnoittelun kokonaiskuvan esittämisessä, yrityksen hallussa olevan arvokkaan aineettoman omaisuuden kuvaamisessa ja yrityksen tekemien konsernin sisäisten rahoitustoimien hinnoittelussa. Puutteita on havaittu erityisesti, kun yritys on esittänyt koko konsernin näkökulmasta laaditun dokumentoinnin yksittäisen yrityksen dokumentointina. Dokumentoinnin puutteet, siirtohinnoittelun peruskysymysten ymmärtäminen väärin ja niiden perusteella virheellisesti asetetut siirtohinnat ovat joissakin tilanteissa voineet johtaa merkittäviin poikkeamiin siirtohinnoittelun markkinaehtoisesta lopputuloksesta.

Hallituksen esitykseen perustuva dokumentointivelvoite ohjaa yrityksiä laatimaan parempia dokumentointeja kuin Suomen lainsäädännön tällä hetkellä edellyttämä dokumentointivelvoite. Yrityksille aiheutuvan hallinnollisen taa-

kan osalta on myös olennaista, että yritys pystyy laatimaan dokumentoinnin yhtenäisesti konsernin eri toimintavaltioissa, koska esitys perustuu OECD:n BEPS-ohjeistukseen. Valtioiden yhtenäiset käytännöt helpottavat dokumentoinnin laatimista, koska tällöin valtiokohtaiset erot eivät lisää yritysten työtä. Tällä perusteella olisi myös yritysten kannalta toivottavaa, että esityksen mukainen dokumentointivelvoite säädettäisiin voimaan sellaisenaan Suomessa.

Verohallinnon näkemyksen mukaan dokumentointivelvoitteen muuttaminen esityksen mukaisesti vastaamaan OECD:n BEPS-ohjeistusta on perusteltua.

Verotuksen maakohtaisesta raportista

Verotuksen maakohtainen raportti antaa hyvän kokonaiskuvan yrityksen ja samaan konserniin kuuluvien yritysten verotusasemasta. Raporttia pystytään hyödyntämään Verohallinnon riskien hallinnassa, jossa Verohallinto pyrkii tunnistamaan siirtohinnoitteluun liittyvät riskitilanteet ja valitsemaan riskeihin soveltuvat ohjaus- ja valvontakeinot.

Verohallinto kuitenkin ymmärtää, että raportti ei sellaisenaan osoita vielä mitään yrityksen siirtohinnoittelun markkinaehtoisuudesta. Raportin perusteella ei ole mahdollista tehdä oikaisuja yrityksen siirtohinnoitteluun. Raportin tietoja voidaan kuitenkin yhdistää muuhun Verohallinnon käytettävissä olevaan tietoon, mikä tehostaa riskien hallintaa. Tällä tavoin koottu kokonaiskuva tuottaa parempia päätöksiä riskien hallintaan, mistä hyötyvät pidemmällä tähtäimellä kaikki osapuolet. Haluan myös painottaa, että vasta riskienhallinnassa kerätyn tiedon perusteella tehdään päätökset mahdollisista ohjaus- tai valvontatoimenpiteistä. Näiden toimenpiteiden yhteydessä yritys on velvollinen antamaan lisäselvitystä käsiteltävästä asiasta.

Verotuksen maakohtaisen raportin esittämisvelvollisuuden säätäminen esityksen mukaisesti on perusteltua Verohallinnon riskien hallinnan tehostamiseksi.

Sami Laaksonen
johtava veroasiantuntija